

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊԻԿՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱՐՑԱԽԻ
ՋՐԱՂԱՅՆԵՐԸ

ՀՀ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
Մ. ՔՈԹԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊԻԿՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱՐՑԱԽԻ ԶՐԱՂԱՑՆԵՐԸ

**ԵՐԵՎԱՆ
ՀՀ ԳԱԱ ՏԻ
2022**

ՀՏԴ 620.6(091):621.926

ԳՄԴ 31դ
Պ 232

Տպագրվել է ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտխորհրդի որոշմամբ և Հայկական էներգետիկական ակադեմիայի գիտխորհրդի երաշխավորությամբ

Խմբագիր՝

տնտեսագիտության դոկտոր,
ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան
տնտեսագիտության ինստիտուտի տնօրեն
ՂԱՎԻԹ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Գրախոս՝

տնտեսագիտության դոկտոր., պրոֆեսոր
ԱՇՈՏ ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ

ՊԱՊԻԿՅԱՆ Ս. Ռ.

Պ 232

Հայաստանի և Արցախի ջրաղացները:

Մենագրություն / Ս. Ռ. Պապիկյան; ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ և Հայկական էներգետիկական ակադեմիա.- Եր.: ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ, 2022.- 48 էջ + 12 էջ ներդիր:

Գրքում ներկայացվում է Հայաստանի և Արցախի ջրաղացների պատմությունը սկզբնավորումից մինչև մեր օրերը: Բերված են հարուստ տեղեկատվական տվյալներ և վերլուծություններ կապված Հայաստանի և Արցախի ջրաղացների զարգացման հետ:

Գրքում տեղ է գտել նաև աշխարհի ջրաղացների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Գիրքը նախատեսվում է ոչ միայն գիտնականների, ուսանողների, այլ նաև տվյալ բնագավառի մասնագետների համար:

ՀՏԴ 620.6(091):621.926

ԳՄԴ 31դ

ISBN 978-9939-9279-8-5

© ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվ. տնտեսագիտության ինստիտուտ, 2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՌԱՋԱԲԱՆԻ ՓՈԽԱՐԵՆ	4
Գլուխ 1. ԶՐԱՂԱՑՆԵՐԻ ՀԱՅՏՆԱԳՈՐԾՄԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԻՑ	7
1.1. Զրաղացները հին Հռոմում և Հունաստանում	7
1.2. Զրաղացների սկզբնավորումը Հայաստանում.....	9
1.3. Աշտարակի ջրաղացը.....	11
1. 4. Տաշտունի ջրաղացը.....	13
1. 5. Երևանի ջրաղացները.....	13
1.6. Ներքին Գետաշենի ջրաղացը.....	16
1.7. Արցախի ջրաղացները	17
Գլուխ 2. ԶՐԱՂԱՑՆԵՐԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ	21
2.1. Զրաղացները միջնադարյան Հայաստանում	27
2.2. Արտասահմանյան երկրների ջրաղացների պատմությունից.....	33
ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	36
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	37
ВОДЯНЫЕ МЕЛЬНИЦЫ АРМЕНИИ КАК МАЛЫЕ ИСТОЧНИКИ ЭНЕРГИИ. СЕГОДНЯ И ЗАВТРА	40
ВЫВОДЫ	45
Ն Ե Ր Դ Ի Ր	47